

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/34/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815208799
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8815208799.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a Mgr. Miloša Koleka v spore žalobcu: Secapital S.á.r.l. so sídlom 9 rue du Laboratoire, Luxemburg L-1911, Luxemburské veľkovojsvodstvo, reg. č. B 108305, zast. JUDr. Jiří Šmída, usadený euroadvokát, ŠMÍDA advokátní kancelář s.r.o., organizačná zložka, IČO: 47 255 773, Ul. Svornosti 43, 821 09 Bratislava, proti žalovanej: H. S., nar. XX.X.XXXX, bytom M. XX, XXX XX M., o zaplatenie 1.530,66 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 24.10.2016, č. k. 10C/5/2015-37 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) žalobcu žalobcu zamietol a nepriznal žalovanej náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie aplikoval ust. § 25 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, ust. § 2 písm. a, § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ust. § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, ust. § 52 ods. 1,2,3, § 53 ods. 1,4, § 54 ods. 1 a 2, § 100, § 101, § 103, § 111, § 517 ods. 1 a 2, § 559 ods. 1 a 2, § 657 Občianskeho zákonníka a § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

3. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie nepochybné, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzavreli dňa 7.8.2008 zmluvu o pôžičke, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru žalovanej vo výške 1.659,70 eur a pravidelnou mesačnou splátkou vo výške 61,38 eur. Ďalej súd zistil, že zmluva o pôžičke uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou je zmluvou spotrebiteľskou. Z úradnej moci prihliadal na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Dospel k záveru, že zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohody o uznaní dlhu so splátkovým kalendárom zo dňa 7.3.2014 žalovanou hodnotí ako nekalú obchodnú prax, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto zákonného inštitútu a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane žalobcu ako aj potenciálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa. K takémuto úkonu - podpísania dohody o uznaní dlhu s uzavretím splátkového kalendára žalobca pristúpil v čase po uplynutí všeobecnej premlčacej trojročnej doby podľa Občianskeho zákonníka, keď je zrejmé, že úver bol zosplatený ešte dňa 20.1.2012 a teda nasledujúcim dňom začala plynúť premlčacia doba. Súd prvej inštancie mal za to, že žalobcom uplatnené právo v danej právnej veci je právom, ktorým si tento uplatňuje právo po použití nekalej obchodnej praxe a keďže ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, súd neposkytol ochranu takto uplatnenému právu. K zosplateniu úveru

došlo dňa 20.01.2012, teda nasledujúcim dňom začala plynúť trojročná všeobecná premlčacia doba v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorý je potrebné na daný právny vzťah ako spotrebiteľsky aplikovať. Berúc do úvahy ďalší súdom uvedený záver, že uznanie dlhu žalovanou bolo vykonané, resp. uplatnenie práva z tohto uznania je právom, ktoré si žalobca uplatňuje po použití nekalej obchodnej praxe, nemožno uznanie dlhu žalovanou považovať za účinné uznanie v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka a teda neprichádza do úvahy použitie ustanovenia § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka o plynutí desaťročnej premlčacej doby odo dňa uznania dlhu, ale v danej právnej veci je potrebné aplikovať ust. § 101 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Keďže žalobca podal žalobu až dňa 4.9.2015, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby, ktorá uplynula dňa 20.1.2015, nezostávalo súdu prvej inštancie iné než žalobu zamietnuť.

4. O trovách konania rozhodol podľa § 255 Civilného sporového poriadku.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal nesprávne právne posúdenie. Uviedol, že v dopise, v ktorom bola žalovaná upozornená na existujúci dlh s ponukou možnosti splátkového kalendára, nebol vyvíjaný žiaden tlak, ani v ňom neboli obsiahnuté žiadne vyhrážky. Žalovaná si plne uvedomovala vážnosť situácie a platný záväzok a mala záujem svoj dlh riešiť a tak práve na jej žiadosť veriteľ zahájil vyjednávanie o podpísaní Dohody o uznaní dlhu (ďalej „Dohoda“). Žalovaná mala dostatočnú voľnosť pri samotnom preskúmaní Dohody ohľadom na to, či s podmienkami Dohody súhlasí. Žalovaná mala navyše možnosť tieto ustanovenia konzultovať s právnym zástupcom. Na žalovanú tak nebol vyvíjaný zo strany žalobcu žiaden nátlak, aby Dohodu uzavrela. Odvolateľ nesúhlasil s názorom súdu, že v danom prípade ide o formulárovú dohodu. Táto dohoda nie je formulárovou nakoľko je výsledkom zisťovania platobných možností a schopnosti žalovanej a následného prispôsobenia riešenia vyhovujúceho ako pre veriteľa tak pre dlžníka. Sama žalovaná mohla ovplyvniť všetky podmienky, obsiahnuté v Dohode, ako je aj spoločne s veriteľom meniť. Žalovaná bola v konaní pasívna, nijako Dohodu nesporeovala, nevyjadrila sa, že by pri uzatváraní bol na ňu vyvíjaný nátlak. Uviedol, že Dohoda neobsahovala zložité ani zavádzajúce právne formulácie. Dohoda nie je rozsiahla, takže žalovaná mala možnosť sa oboznámiť s obsahom, dohodu podpísala slobodne, dobrovoľne a vážne. Úhrady zo strany žalovanej nemajú žiaden vplyv na uzatvorenie platnej Dohody. Právo SR nestanovuje, že podmienkou podpísania Dohody sú predchádzajúce platby žalovanej a zároveň ani platné právo nestanovuje zákonnú podmienku, že pre prípad, že žalovaná neuhradila nič svojmu veriteľovi, nemala ani vôľu uzavrieť Dohodu. Postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu zásady rovnosti účastníkov konania. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi peňažnú sumu 1530,66 eur spolu s príslušenstvom a trovy konania.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok ďalej len „C.s.p.“), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 C.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378, § 379 a § 380 C.s.p., vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. Súd prvej inštancie vo veci samej riadne zistil skutkový stav veci, vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 ods. 1, 2, 3 C.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 C.s.p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite, jasne a výstižne odôvodnil (§ 220 ods. 1, 2 C.s.p.). Vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, obmedzil odvolací súd odôvodnenie potvrdzujúceho rozhodnutia na konštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvej inštancie a vyjadrenie sa k odvolacím námietkam v zmysle ust. § 387 ods. 2 C.s.p.

8. Nakoľko vzťah, z ktorého vznikla pohľadávka je vzťahom spotrebiteľským, správne súd prvej inštancie podrobil vec z hľadiska súdnej kontroly nekalých obchodných praktík. Zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním Dohody o urovaní dňa 07.03.2014 je nekalá obchodná praktika. Podľa článku 5, kapitoly 2 Smernice Európskeho parlamentu a rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, nekalé obchodné praktiky sú zakázané. Ako vyplýva zo znenia predmetnej Dohody o urovaní, na jednej strane žalobca pomerne nepatrne znížil svoj záväzok voči žalovanej (o sumu 58,54 eur z požadovanej sumy 1.636,10

Eur) a poskytol jej možnosť uhradiť ho v splátkach, v skutočnosti však dosiahol to, že žalovaná mala byť povinná plniť záväzok, ktorý už bol premlčaný. Urovaním sa pôvodný záväzok nahrádza novým, a preto premlčacia doba začína plynúť nanovo. Priemerný spotrebiteľ mohol „ústupky“ (zníženie dlhu a splátky) zo strany žalobcu vnímať pozitívne, čo mohlo ovplyvniť jeho ekonomické správanie bez toho, aby si uvedomil (alebo bol poučený o tom), že jeho dlh je premlčaný a uzavretím dohody o urovaní vzniká medzi stranami nový záväzok s plynutím novej premlčacej doby. Dohoda o urovaní je formulárový dokument, ktorý má zdanlivo pôsobiť ako ústupok žalobcu vo forme povolenia nových splátok dlhu, ktorého skrytým cieľom je dosiahnutie predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie žalovaného nároku. Dlžník takúto dohodu podpisuje s úmyslom dosiahnuť splatenie dlhu v splátkach a rozhodne nie je v jeho záujme predĺžiť plynutie premlčacej lehoty, nakoľko takto by si významne zhoršil postavenie, čo je v rozpore s princípom ochrany spotrebiteľa. Odvolací súd poukazuje na judikatúru súdov SR, ktoré v obdobných veciach konštatovali nekalosť obchodnej praktiky, pozri napr. rozsudok Krajského súdu Bratislava zo dňa 24.10.2017, sp.zn. 5Co/98/2017, rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 13.06.2017, sp.zn. 10C/312/2015, rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 21.11.2016, sp.zn. 16C/302/2017, rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo dňa 21.09.2017, sp.zn. 19C/557/2015, rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 14.04.2016, sp.zn. 24C/207/2015.

9. V tejto súvislosti odvolací súd ďalej uvádza, že žalobca ani v rámci svojho odvolania neunesol svoje dôkazné bremeno a nepreukázal, že by žalovanú poučil o právnych následkoch, spočívajúcich v jej uznaní dlhu. Žalobca, vystupujúci smerom k žalovanej ako dodávateľ mal v súlade s požiadavkou odbornej starostlivosti povinnosť spotrebiteľa (žalovanú) poučiť o následkoch uznania dlhu, čo si v tomto prípade nesplnil. Pretože žalovaná nemala inú možnosť, ako takto naformulovaný dokument prijať (a zároveň nebola žalobcom informovaná o následkoch takéhoto uznania dlhu), musí takýto právny úkon (uznanie dlhu) byť nutne posúdený ako úkon v rozpore s dobrými mravmi.

10. Nekalá obchodná praktika podlieha ex offio súdnej kontrole, pričom nemožno poskytnúť súdnu ochranu právu, ktoré je uplatňované po použití nekalej obchodnej praktiky a je v rozpore s dobrými mravmi. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že Dohoda je neplatná, a preto z nej nemôžu nastať účinky podľa § 110 Občianskeho zákonníka.

11. Žalobca namieta, že postupom súdu prvej inštancie v prejednávanej veci došlo k porušeniu zásady rovnosti účastníkov konania. V zmysle čl. 6 základných princípov Civilného sporového poriadku strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Ustanovený princíp v čl. 6 reflektuje moderné poňatie bývalej zásady rovnosti účastníkov. Priorizuje sa v ňom nové poňatie kontradiktórneho procesu, kde proti sebe stoja dve strany s protichodným záujmom na výsledku sporu. Ustanovené znenie rovnako reflektuje judikatúru štrasburských orgánov ochrany práva, ktorá zásadu rovnosti zbraní vníma ako rovnakú mieru možností participovať na procesných úkonoch tak vlastných (prostriedky procesného útoku v procesných úkonoch), ako aj na procesných úkonoch protistrany v tom zmysle, aby ku každej relevantnej námietke, tvrdeniu či dôkazu mala objektívnu možnosť vyjadriť sa protistrana. Nôvum spočíva v zavedení osobitných konaní so slabšou stranou, ktoré výrazne modifikujú doterajšie chápanie rovnosti strán sporu. Súd v týchto prípadoch musí zohľadniť istú hmotnoprávnu i procesnú nerovnováhu sporných strán. Obsah princípu rovnosti sporových strán v civilnom sporovom konaní sa tak prejavuje ako tzv. funkčná rovnosť, spočíva v takom procesnom postupe súdu, aby sa každý zo sporových strán umožnilo v rovnakej miere realizovať svoje procesné oprávnenia (pozri dôvodovú správu - osobitnú časť k Civilnému sporovému poriadku, čl. 6).

12. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu obsah spisu nesvedčí o tom, že by predmetná námietka žalobcu bola opodstatnená. Z toho, ako odvolateľ naformuloval svoje odvolanie, možno vyvodiť, že k názoru o porušení rovnosti strán nedospel na základe nerovnakého prístupu súdu k obsahu procesných práv strán sporu alebo na základe diferencovaného či diskriminačného prístupu k ich procesným právam alebo z dôvodu nevytvorenia rovnakých procesných možností realizácie týchto ich práv, ale na základe toho, ako súd prvej inštancie právne posúdil danú vec. Tým ale nemohlo dôjsť k porušeniu princípu rovnosti strán sporu.

13. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 C.s.p. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že úspešnej žalovanej v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli a žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný.

15. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).